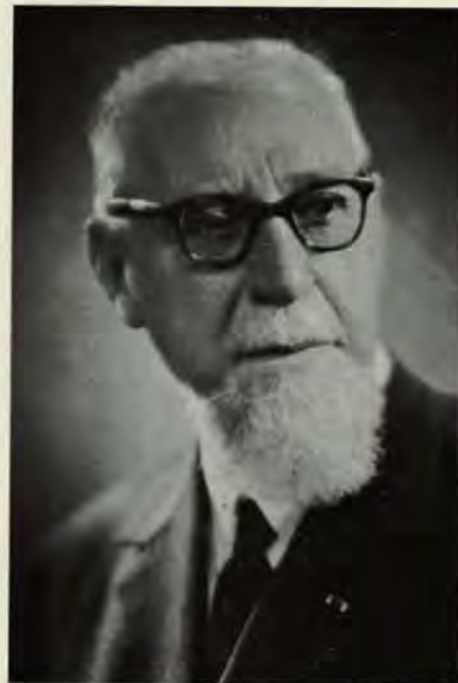

NATALIS DE CLEENE

1930

De Cleene Natalis, Julien, Mathilde, Marie werd geboren te St. Niklaas (Waas) op 27 februari 1899. Hij deed zijn middelbare studies aan het Klein Seminarie aldaar, en promoveerde aan het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte der Katholieke Universiteit te Leuven tot doctor in de toemistische wijsbegeerte in 1926.

Als vrije medewerker aan „De Standaard” ondernam hij een eerste studiereis

in Kongo (augustus 1927-april 1928) die voor zijn verdere levensloop doorslaggevend is geweest. Niet alleen omdat hij er diep werd aangegrepen door de problematiek van het kolonisatiewerk, maar ook omdat hij bij zijn terugkeer in het moederland, vrij spoedig opgenomen werd in het koloniaal universitair onderwijs.

Door M.B. van 14 februari 1929 werd hij, ter vervanging van de heer R. Kreglinger (overleden), belast met de leergang van algemene volkenkunde in hetgeen men toen noemde de Koloniale Hogeschool te Antwerpen, later het Universitair Instituut voor Overzeese gebieden. Na een tweede studiereis in Kongo (februari 1933-februari 1934) voor het International African Institute te Londen, werd zijn

leeropdracht te Antwerpen aanzienlijk uitgebreid, en is hij er full-time professor gebleven in de antropologie en de toegepaste antropologie (nederlandse en franse afdelingen) tot aan de ontbinding van het Instituut in 1965. Daarna bij K.B. van 30 september 1965 benoemd tot hoogleraar aan het College voor de Ontwikkelingslanden van het Rijksuniversitair Centrum te Antwerpen en bij K.B. van 27 januari 1967 verbonden in het College aan het Instituut voor administratieve wetenschappen.

Door M.B. van 24 oktober 1930 werd hij, ter vervanging van de heer E. De Jonghe ontslaggever, belast met de cursus „institutions primitives” aan de hogere en de juridische afdelingen van de Koloniale School te Brussel (Ministerie

van Koloniën). Een paar jaar nadien werd ook deze cursus in het nederlands gedoceerd (M.B. 1 oktober 1936). Als gevolg van de onafhankelijkheid aan Congo verleend, ontslagen door M.B. van 8 september 1960, met ingang van 1 juli 1960.

Door K.B. van 27 oktober 1930 werd hij, insgelijks ter vervanging van de heer E. De Jonghe ontslaggever, tot docent benoemd aan de Landbouwhogeschool te Gent en belast met het geven van begrippen van kongolese volkenkunde en talen, aardrijkskunde, staatkundige inrichting en rechterlijk bestuur van Belgisch-Kongo. Door K.B. van 10 augustus 1968 werd deze leeropdracht vastgesteld onder de benaming: cultuur en cultuurveranderingen in de ontwikkelingslanden.

Lid van de Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen (geassocieerd lid, 29 januari 1935; titelvoerend lid, 4 februari 1954; directeur van de klasse voor morele en politieke wetenschappen in 1957 en 1963; lid van de bestuurscommissie sinds 25 maart 1963; voorzitter van de academie in 1968; lid van de Executive Council van het International African Institute (Londen) van 1935 tot 1962; lid van de beheerraad van het Instituut voor Wetenschappelijk Onderzoek in Centraal Afrika van 1950 tot 1956 en lid van de commissie voor de wetenschappen van de mens sedert 1950 tot aan de onafhankelijkheid van Kongo; lid van de commissie van toezicht aan het Museum van Belgisch-Kongo van 1949 tot aan de onafhankelijkheid van Kongo; lid van de Koloniale Raad, sedert 1936 tot aan de onafhankelijkheid van Kongo (1 juli 1960), van Rwanda en Burundi (1 juli 1962).

PUBLIKATIES VAN NATALIS DE CLEENE

IN BOEKVORM

Inleiding tot de Congolese Volkenkunde. Uitg. Zaire, V. Van Dieren en C° Antwerpen, 1943, 160 blz.

Introduction à l'Ethnographie Congolaise. Ed. Zaire, V. Van Dieren en C° Anvers, 1944, 160 p.

Le clan matrilinéal dans la société indigène. Hier, Aujourd'hui, Demain. Institut Royal Colonial Belge. Section des Sciences Morales et Politiques. Mémoires. Coll. in-8°, Tome XIV, Fasc. 2, 1946, 100 p.

Inleiding tot de Volkenkunde van Belgisch-Kongo en Rwanda-Burundi. Tweede herwerkte uitgave. Uitgeverij De Sikkell, Antwerpen, 1956, 164 blz.

Introduction à l'ethnographie du Congo Belge et du Rwanda-Burundi. Deuxième édition complétée. Ed. De Sikkell, Anvers, 1957, 160 p.

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN

De oudheid der Pygmeeën van Centraal Afrika. Tijdschrift Congo, 1933, I, 109-114.

Symbolisme in de negerkunst. Tijdschrift Congo, 1934, I, 348-356.

Volkenkunde en Koloniale Staatskunde. Tijdschrift Congo, 1934, I, 672-678.

Les chefs indigènes au Mayombe. Hier, Aujourd'hui, Demain. Africa, Journal of the International African Institute, January, 1935, 63-75.

Rapport sur le Mémoire du R. P. Bittremieux : La Société secrète des Bakhimba au Mayombe. Institut Royal Colonial Belge, Bulletin des Séances, 1935, 336-337.

De betekenis van het onderwijs in het huidige kader van ons beschavingswerk in Mayombe. Verslagboek van de XIIIe missiologische week van Leuven, 1935, 320-330.

Un stade de l'évolution de la vie religieuse au Mayombe. Revue Congo, 1935, I, 668-684.

L'élément religieux dans l'organisation sociale des Bayombe. Revue Congo, 1936, I, 706-711.

La famille dans l'organisation sociale du Mayombe. Hier, Aujourd'hui, Demain. Africa, Journal of the International African Institute, January, 1937, 1-15.

La structure de la société Yombe et un aspect de notre politique indigène. Institut Royal Colonial Belge, Bulletin des Séances, 1937, 44-51.

« Africa and Christianity ». Tijdschrift Congo, 1937, II, 277-290.

Rapport sur le Mémoire du R. P. Schebesta : Die Bambuti Pygmäen vom Ituri. Institut Royal Colonial Belge, Bulletin des Séances, 1937, 788-791.

Individu et collectivité dans l'évolution économique du Mayombe. Institut Royal Colonial Belge, Bulletin des Séances, 1938, 63-74.

Note sur la société Yombe. Revue Congo, 1938, I, 409-415.

Rapport sur le Mémoire du Dr. J. A. Tiarko Fourche et H. Morlighem : Les communications des indigènes du Kasai avec les âmes des morts. Institut Royal Colonial Belge, Bulletin des Séances, 1939, 234-235.

Le national-socialisme et le problème des races dans les colonies. Institut Royal Colonial Belge, Bulletin des Séances, 1939, 240-249.

Vers une meilleure compréhension de la « mentalité primitive ». Institut Royal Colonial Belge, Bulletin des Séances, 1940, 324-334.

Le clan dans la société indigène. Institut Royal Colonial Belge, Bulletin des Séances, 1942, 16-21.

Contribution à l'étude de la polygamie. Institut Royal Colonial Belge, Bulletin des Séances, 1942, 126-169.

La notion de propriété chez quelques peuplades matrilineales du Congo belge. Africa, Journal of the International African Institute, January, 1946, 23-28.

A propos de la « philosophie bantoue ». Institut Royal Colonial Belge, Bulletin des Séances, 1946, 489-509.

De inlandse sociale structuur in onze overzeese gebieden. Kongo-Overzee. Bibliotheek, VI, Gent, 1951, 9-20.

La sixième Conférence internationale de Service social (Madras 14-20 décembre 1952). Quelques réflexions en marge de la conférence. Institut Royal Colonial Belge, Bulletin des Séances, 1953, 393-404.

Rapport sur l'étude de M. A. Lestrade, intitulée : La médecine populaire au Ruanda. Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, Bulletin des Séances, 1951, 1502-1503.

Rapport sur l'étude de M. l'Abbé V. Mulago, intitulée : L'union vitale bantu chez les Bashi, les Banyarwanda et les Barundi, face à l'unité vitale ecclésiale. Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, Bulletin des Séances, 1955, 991.

Rapport sur la traduction française du mémoire du R. P. Van Caenegh m, intitulée : La notion de Dieu chez les ba-Luba du Kasai. Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, Bulletin des Séances, 1956, 553.

Rapport sur le mémoire de M. R. Bourgeois, intitulé : Banyarwanda et Barundi, I, L'ethnographie. Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, Bulletin des Séances, 1956, 1006-1007.

Intervention dans la discussion de la communication de M. le baron A. de Vleeschauwer, intitulée : Réflexions sur l'évolution politique du Congo belge. Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, Bulletin des Séances, 1957, 302-303.

Rapport sur l'étude du R. P. M. Pauwels, intitulée : Imana et le culte des mânes en Rwanda. Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, Bulletin des Séances, 1957, 1080.

Rapport sur le travail de M. G. Masson, intitulé : Trois siècles chez les Bashi. Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, Bulletin des Séances, 1958, 578-579.

A propos de la communication du R.P. E. Boelaert sur le problème linguistique au Congo. Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, Bulletin des Séances, 1958, 921-925.

Necrologische nota : Frans-M. Olbrechts. Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen, Jaarboek, 1959, 137-145.

Intervention dans la discussion du mémoire de M. A. Durieux, intitulée : Souveraineté et communauté belgo-congolaise. Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, Bulletin des Séances, 1959, 599-601.

Présentation du travail de M. F. Crine, intitulé : Thèmes de la culture lunda. Les Lunda septentrionaux de Kapanga. Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, Bulletin des Séances, 1959, 1155-1159.

Rapport sur le travail du R. P. L. de Sousberghe, intitulé : Deux palabres d'esclave chez les Pende (1956). Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, Bulletin des Séances, 1960, 885-891.

Intervention concernant la communication du R.P. E. Boelaert, intitulée : Vers un État mongo ? Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, Bulletin des Séances, 1961, 394.

Intervention concernant la communication de M. A. Stenmans, intitulée : Structures ethniques et structuration politique. Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, Bulletin des Séances, 1961, 516-517.

Ethnographie et Ethnologie. Livre Blanc de l'Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, T.I., 1962, 153-176.

Sous-développement, assistance et anthropologie culturelle. Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, Bulletin des Séances, 1962, 352-361.

Cultuur en technische bijstand. Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen, Mededelingen der Zittingen, 1962, 892-899.

Négritude et socialisme africain. Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, Bulletin des Séances, 1963, 236-245.

Présentation du travail de Mlle M. Palau Marti : Le roi-dieu au Bénin. Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, Bulletin des Séances, 1964, 477-478.

Présentation de l'ouvrage de Claude Wauthier : L'Afrique des africains. Inventaire de la négritude. Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, Bulletin des Séances, 1964, 792-793.

Présentation de l'ouvrage de D. Nothomb, P. B., intitulé : Un humanisme africain. Valeurs et pierres d'attente. Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, Bulletin des Séances, 1965, 1504-1507.

Présentation de la note du R.P. L. de Sousberghe : L'immutabilité des relations de parenté par alliance dans les sociétés matrilineales du Congo. Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, Bulletin des Séances, 1966, 374-376.

Necrologische nota : E. P. Vaast van Bulck, S. J. Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen, Jaarboek, 1967, 143-155.

Intervention concernant la communication de J. P. Piérard sur la dot congolaise. Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, Bulletin des Séances, 1967, 490-495.

Présentation de deux études : Daniel P. Biebuyck, Anthologie de la littérature orale nyanga et G. Hulstaert, Fables Mongo. Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, Bulletin des Séances, 1967, 1098.

Présentation de l'ouvrage de L. J. Luzbetak : L'église et les cultures. Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer, Bulletin des Séances, 1968, 344-348.

Cultuur en Cultuurveranderingen in de ontwikkelingslanden. Cultures et changements culturels dans les pays en voie de développement : Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen. Mededelingen der Zittingen, 1968, 772-793.